

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Гена Георгиева Грънчарова, д.м.,
за дисертационния труд на **Надя Руменова Велева** на тема „Състояние и
тенденции на пазара на труда на медицински сестри в България” за
придобиване на образователна и научна степен „доктор”

С Решение на АС на МУ-Плевен (Протокол № 8/23.09.2013 г.) и Заповед № 2009/01.10.2013 г. на Ректора на МУ-Плевен проф. д-р Славчо Томов, д.м.н., съм определена за член на Научно жури и с Протокол №1/02.10.2013 г. от първо неприсъствено заседание съм избрана за Председател на Научното жури по процедурата за защита на дисертационния труд на **НАДЯ РУМЕНОВА ВЕЛЕВА**, докторант на самостоятелна подготовка, главен асистент в катедра „Медицинска етика, управление на здравните грижи и информационните технологии” при Факултет „Обществено здраве” на МУ-Плевен, за придобиване на образователна и научна степен „доктор” по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ от професионално направление 7.4. „Обществено здраве”.

Кратки данни за докторантката

Гл. ас. Надя Руменова Велева е родена на 21.05.1976 г. в гр. Плевен. В периода 1996-2000 г. е студентка в УНСС по специалността „Международни икономически отношения”, където през 2002 г. завършва и магистърска ОКС по същата специалност. Има придобита специалност по „Икономика на здравеопазването” и е зачислена за втора специалност „Медицинска информация и здравен мениджмънт”.

През 2003 г. е избрана за асистент във Факултет „Обществено здраве”, през 2007 г. е повишена в старши асистент и от 2010 г. до момента заема академичната длъжност „главен асистент”.

Гл. ас. Надя Руменова Велева е водещ преподавател в специалността „Управление на здравните грижи” - ОКС „бакалавър” и „магистър” по управленските и икономическите дисциплини. Развива интензивна изследователска дейност в тези области, където има и редица специализации у нас и в чужбина. Член е на Съюза на учените в България, на Европейската асоциация по обществено здраве, на Европейската асоциация по здравен мениджмънт и др. Има много добро ниво на компютърна грамотност. Владее отлично английски език.

Оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа 145 стандартни страници и е структуриран в три глави: Литературен обзор; Цел, задачи, методи и дизайн; Резултати и обсъждане; изводи, препоръки и приноси. Включва общо 12 таблици, 43 фигури и 4 приложения. Библиографският списък включва 189 заглавия, от които 75 на кирилица и 114 на латиница.

Актуалност на дисертационния труд. Проблемът за осигуряването на достатъчно количество и качествени човешки ресурси във всички сфери на здравната дейност през последните десетилетия придобива изключителна актуалност в целия свят. Той е още по-силно изразен у нас, както по отношение на лекарите, така и за останалите медицински професионалисти, най-вече за медицинските сестри. Липсата на конкретни задълбочени проучвания в това направление у нас подчертава още повече необходимостта, своевременността и значимостта на избраната тема на дисертационния труд - не само като изследователско поле в теоретичен аспект, но с неговата насоченост към практиката.

Литературният обзор обхваща най-значимите проучвания в областта на пазара на труда на медицински сестри. Разглеждат се задълбочено специфичните характеристики на този вид работна сила и ролята ѝ за подобряване качеството на предоставяните здравни грижи. Обобщени са основните подходи за прогнозиране и планиране на бъдещите потребности от медицински сестри, инструментите и най-добрите европейски и световни практики в това направление. Обзорът се опира на критичен прочит и анализ на достатъчно на брой и подходящи по съдържание литературни източници, над 90% от които са от последните 10 години. Библиографският списък е оформен по БДС и всички посочени в него заглавия са цитирани акуратно в самата дисертация.

Целта на изследването е формулирана много добре: чрез проучване и анализ на пазара на труда на медицинските сестри в България да се установи действителното му състояние, основните проблеми, главните тенденции и да се предложат стратегии за развитието на сестринската работна сила у нас. За реализацията на целта са посочени 7 конкретни задачи, които отразяват отделните стъпки на проучването.

Методологията на проучването е добре обоснована. Изследването има комплексен характер с умело съчетание на икономически, социологически и математически методи. Цялостният дизайн на проучването е доказателство за задълбоченото познаване и владене от докторантката на съвременните методологични подходи в научно-изследователската дейност.

Резултатите са представени ясно и са добре структурирани за всяка фаза на проучването, като са използвани отлично оформени таблици и графични изображения. Най-голям интерес в дисертационния труд представлява разработеният от авторката динамичен симулационен модел, с помощта на който въз основа на събраната първична и вторична информация за пазара на труда на медицинските сестри са представени четири сценария за прогнозиране на бъдещите потребности от сестринска работна сила.

Формулираните изводи от проучването са послужили за основа на конкретни препоръки към Министерство на здравеопазването, Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, към работодателите и към медицинските университети и колежи.

Дисертационният труд има съществени **теоретични и практико-приложни приноси**. Проведеното проучване е първото по рода си комплексно проучване на пазара на труда на медицински сестри на национално ниво с прилагане на собствен динамичен симулационен модел за прогнозиране на бъдещото търсене и предлагане на здравни грижи, който може успешно да се използва от здравните политики при планиране на потребностите от всички видове медицински персонал.

Формулираните конкретни препоръки към Министерство на здравеопазването, медицинските университети, работодателите в здравеопазването и съсловните организации могат да допринесат за справяне с проблемите, свързани с недостига на човешки ресурси в здравеопазването.

Авторефератът е написан с много добър стил, отразява добре съдържанието на дисертацията, представя много добре методологията на проучването и най-съществените резултати, изводи и препоръки.

Във връзка с дисертационния труд са представени 4 пълнотекстови материала (3 статии в научни списания и един пълнотекстов доклад от научна конференция) и два материала от научни форуми с резюмета.

Лични впечатления. Имам отлични впечатления от цялостната изява на гл. ас. Надя Велева като преподавател, изследовател и личност. Справя се бързо и с лекота с разнородните проблеми, с които е свързана преподавателската и изследователската ѝ дейност. Проявява се като трудолюбива, динамична и комуникативна личност, която се ползва заслужено с уважението на студентите и преподавателите. С цялостната си работа досега несъмнено доказва, че притежава много добри възможности за по-нататъшно успешно развитие и израстване като преподавател и изследовател в широкото поле на управленските и икономическите науки.

Заключение

Представеният дисертационен труд се отличава с изключителна актуалност, оригиналност, методическа иновативност и прецизност, съдържа съществени теоретични и приложни приноси и убедително доказва способността на докторантката за работа с научна литература, за организация и провеждане на самостоятелни проучвания и умело прилагане на разнообразни методи за набиране и анализ на данни. Спазени са всички изисквания на Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет-Плевен.

Това ми дава основание за положително становище и напълно убедено препоръчвам на останалите членове на уважаемото Научно жури да гласуват положително за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията” на гл. ас. **Надя Руменова Велева**.

28.10.2013

Плевен

Изготвил становището:

Доц. д-р Гена Грънчарова д.м.

